

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu O.K.,
przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego,
przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji
Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 21 listopada 2023 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 25 października 2023 r. (data stempla pocztowego) O. Z. (dalej:
„Skarżąca”) wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum
przeprowadzonego 15 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum
ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”),
protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego

na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”).

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Zgodnie z art. 242. § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym. Warunki pisma procesowego zostały zaś ujęte w art. 125 i nast. k.p.c.

Odnosząc się do powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że przede wszystkim należy zauważyć, że Skarżąca nie podała w proteście wyborczym numeru PESEL, co stanowi jego brak formalny. Zgodnie z art. 126 § 2 pkt 2 k.p.c., gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno zawierać m.in. numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku. W postępowaniu cywilnym podanie numeru PESEL w pierwszym piśmie procesowym w sprawie jest wymogiem formalnym nadania mu skutecznego biegu. Reguła ta powinna zostać odniesiona do spraw wywołanych wniesieniem protestu wyborczego, co jest tym bardziej uzasadnione, że od 4 sierpnia 2023 r. obowiązują przepisy powołujące do życia Centralny Rejestr Wyborczy (art. 18 i n. k.wyb. w Centralnym Rejestrze Wyborców gromadzi się dane obejmujące m.in. numer ewidencyjny PESEL (art. 18a k.wyb.). Porządkowanie danych o wyborcach ma przeciwdziałać nadużyciom przy wnoszeniu protestów wyborczych (związanym np. ze składaniem pism przez osoby fikcyjne lub z użyciem danych osób zmarłych). Uznać niewątpliwie należy, że wymogiem formalnym protestu wyborczego jest podanie przez wnoszącego go wyborcę numeru PESEL, co pozwoli zweryfikować jego tożsamość w sposób niewątpliwy. Nadto należy zauważyć, że z utrwalonego orzecznictwa wynika,

że w postępowaniu z protestów nie wzywa się do usunięcia braków formalnych, nie stosuje się tym samym art. 130 k.p.c.

Z wszystkich tych powodów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]